

Quản lý hoạt động tổ chuyên môn đáp ứng thực hiện chương trình Giáo dục phổ thông 2018 tại trường tiểu học Kiều Ky, huyện Gia Lâm, thành phố Hà Nội

Vũ Thị Vân*

*Trường tiểu học Kiều Ky - huyện Gia Lâm - TP Hà Nội

Received: 2/11/2023; Accepted: 12/11/2023; Published: 16/11/2023

Abstract: Managing the professional group activities at Kieu Ky primary school, Gia Lam district, Hanoi city to meet the requirements of the 2018 GEP is a key task in professional work, which has received renewed attention from the school. However, there is still a need for corrective solutions to improve the effectiveness of professional group activities at Kieu Ky primary school in particular and primary schools in general. The article mentions: (i). Concept of management of professional group activities; (ii). Current status of professional group activity management at Kieu Ky primary school, Gia Lam district, Hanoi city; (iii). Some solutions to improve the efficiency of management of professional group activities to meet the implementation of the 2018 GEP in the current context.

Keywords: Professional group activities, professional group activity management, professional group in primary schools.

1. Đặt vấn đề

Thực hiện Chương trình GDPT đòi hỏi cán bộ quản lý (CBQL) GD ngoài những kiến thức, kinh nghiệm về quản lý đã có, còn đòi hỏi phải nâng cao một số kỹ năng cần thiết để tiếp cận, quản lý và triển khai thực hiện trong cơ sở GD của mình một cách có hiệu quả đặc biệt trong quản lý hoạt động (QLHĐ) tổ chuyên môn (TCM). Trong đó, giáo viên (GV) với vai trò GD và giáo dục, trang bị cho HS kiến thức, cách học để HS không ngừng phát triển nhận thức, trí tuệ, có thể giới quan khoa học. Trong bối cảnh đổi mới CTGDPT thì HĐ của TCM có vai trò vô cùng quan trọng. Để triển khai Chương trình, HĐ TCM không chỉ cần đáp ứng nâng cao CMNV, năng lực cho GV mà còn cần là nơi để GV chia sẻ, trao đổi, thúc đẩy tinh thần tự học, tự bồi dưỡng của mỗi GV. TCM là mắt xích quan trọng trong cơ cấu tổ chức của nhà trường. HĐ của TCM quyết định trực tiếp đến sự phát triển của nhà trường và chất lượng dạy học của thầy và trò. QLHĐTCM có hiệu quả sẽ giúp nhà trường xác lập được trật tự, kỷ cương, nền nếp trong lĩnh vực giảng dạy, GD.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Quản lý hoạt động tổ chuyên môn: là hoạt động của chủ thể quản lý nhằm tổ chức, phối hợp các hoạt động của GV, HS, các ILLGD khác, cũng như huy động tối đa các nguồn lực GD để nâng cao chất lượng GD trong nhà trường. Để HĐQL TCM trong nhà trường đi đúng hướng, đạt được mục tiêu thì cần

thiết phải quản lý, chỉ đạo sự phối hợp này một cách khoa học, chặt chẽ và có những biện pháp quản lý khả thi, phù hợp điều kiện thực tế về đội ngũ GV, tình hình HS trong môi trường sư phạm của nhà trường.

2.2. Thực trạng QLHĐ TCM tại trường tiểu học Kiều Ky đáp ứng Chương trình GDPT 2018

Tác giả đề tài tiến hành xây dựng mẫu phiếu trưng cầu ý kiến dành cho CBQL, GV trong nhà trường. Số lượng tiến hành khảo sát khảo sát là 50 CBQL, GV trong nhà trường bằng thang đo likert 5 mức độ,.... Bên cạnh đó, tác giả còn tiến hành phỏng vấn, quan sát các HĐ của TCM và việc quản lý HĐ TCM tại trường tiểu học Kiều Ky trong năm học 2021-2022 và năm học 2022-2023. Kết quả như sau:

2.2.1. Thực trạng lập kế hoạch (LKH) HĐ TCM đáp ứng yêu cầu CTGDPT 2018

Thực trạng lập kế HĐ TCM đáp ứng yêu cầu CTGDPT 2018 trường tiểu học Kiều Ky, huyện Gia Lâm được tác giả quan sát nhận thấy nội dung được nhà trường thực hiện có hiệu quả nhất là “*Hướng dẫn các TCM làm kế hoạch và duyệt kế hoạch của họ*”. Một trong những nội dung của xây dựng kế hoạch nắm vững kế hoạch bồi dưỡng của cấp trên quản lý về khung thời gian về tiến độ và nội dung thực hiện. Từ kế hoạch của cấp trên lãnh đạo nhà trường triển khai, thực hiện phù hợp điều kiện về nhân lực và tài chính với nhà trường. Đây là nội dung rất quan trọng trong QL, trong đó phổ biến về mục tiêu, kế hoạch, thời gian, tiến độ đến toàn bộ CBQL, GV trong nhà

trường, từ đó mỗi đối tượng có kế hoạch thực hiện cho hoạt động bồi dưỡng.

Xếp thứ 2 là nội dung *“Triển khai các văn bản, chỉ thị, yêu cầu của ngành đến GV và giao nhiệm vụ cụ thể cho từng TCM”*. Đây là HĐ quan trọng của công tác QL, trong đó đánh giá xây dựng mục tiêu là giúp cho quá trình bồi dưỡng năng lực của GV được định hướng rõ ràng.

Xếp thứ 3 là nội dung *“Tất cả các kế hoạch của TCM đều được thống nhất với nội dung kế hoạch của nhà trường, đảm bảo khả năng phối hợp cao giữa các bộ phận, để cùng thực hiện mục tiêu, nhiệm vụ của nhà trường.”* Để thực hiện thành công một nội dung thì việc phối hợp các bộ phận hết sức quan trọng góp phần tạo nên thành công của kế hoạch đó.

2.2.2. Thực trạng tổ chức thực hiện kế hoạch HĐ TCM đáp ứng CTGDPT 2018

Đây là biện pháp rất cần thiết. Tổ chức HĐ TCM ở trường tiểu học gồm hai nội dung là tổ chức nhân sự và tổ chức công việc. Tổ chức nhân sự là sắp xếp đội ngũ giáo viên trong TCM đáp ứng yêu cầu của mục tiêu GD của nhà trường và các nhiệm vụ được TCM và CBQL nhà trường phân công. Tổ chức công việc là sự sắp xếp, phân công nhiệm vụ của các thành viên trong tổ chuyên môn, sự phối hợp giữa các thành viên trong tổ và các TCM với nhau nhằm thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của nhà trường.

Nội dung *“Hiệu trưởng tổ chức các TCM theo từng khối lớp hoặc môn học”* thực hiện rất hiệu quả. Điều này càng khẳng định rõ việc thực hiện tổ chức các TCM theo từng khối lớp hoặc môn học được nhà trường được thực hiện khá nghiêm túc và thống nhất. *“TTCM phải nghiên cứu, nắm chắc trình độ chuyên môn, năng lực nghiệp vụ sư phạm của từng người để giao nhiệm vụ cho phù hợp”* cũng là nội dung được đánh giá thực hiện hiệu quả. *“TTCM phải xây dựng kế hoạch sắp xếp công việc của nhóm một cách cụ thể, khoa học, đáp ứng được nội dung, chương trình, mục tiêu GD của nhà trường đã đề ra và giao cho nhóm thực hiện”* không hiệu quả, *TTCM có kế hoạch bồi dưỡng cho những GV còn có những hạn chế trong giảng dạy chuyên môn”* có hiệu quả thấp nhất. Đây là nội dung được đội ngũ GV và CBQL đều đánh giá là khó thực hiện đối với TTCM. Bởi HĐ bồi dưỡng năng lực CMNV cho GV chủ yếu do nhà trường tổ chức còn trong TCM thì chỉ có sự định hướng cho những bài dạy có nội dung khó, nâng cao, mở rộng. Chính điều này đặt ra cho đội ngũ CBQL phải có sự thay đổi quy chế trong việc tổ chức HĐ của TCM, nhất là bồi dưỡng đội ngũ tổ trưởng chuyên môn

(TTCM) đáp ứng được yêu cầu là lực lượng nòng cốt trong bồi dưỡng cho GV trong tổ.

2.2.3. Thực trạng chỉ đạo thực hiện HĐ TCM đáp ứng yêu cầu CTGDPT 2018 ở trường tiểu học Kiều Ky, huyện Gia Lâm

Kết quả quan sát cho thấy, hiệu trưởng đã chủ động chỉ đạo, sát sao đến TCM và GV các nội dung chương trình, đánh giá HS khi thực hiện CTGDPT mới... đó là những công cụ giúp nhà trường thực hiện nhiệm vụ GD của mình một cách chủ động, hiệu quả. Bên cạnh đó, nội dung *“Chỉ đạo, giám sát TCM kiểm tra hồ sơ lên lớp của GV”* còn hạn chế. Việc kiểm tra hồ sơ GV được phân cấp đến TTCM nhưng thực tế tại trường việc kiểm tra của TTCM chưa hiệu quả chủ yếu kiểm tra lấy lệ cho xong việc. Nội dung *“Chỉ đạo TCM sinh hoạt CM theo nghiên cứu bài học thực hiện CTGDPT 2018”* được xếp mức thấp nhất. Điều này cho thấy hiệu trưởng còn chưa thực sự quan tâm đến đổi mới SHCM trong bối cảnh mới.

2.2.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá HĐ TCM đáp ứng yêu cầu CTGDPT 2018

Kết quả khảo sát cho thấy ở trường tiểu học Kiều Ky đạt mức độ trung bình, khá. Nội dung kiểm tra được CBQL, GV đánh giá thực hiện thường xuyên nhất là *“Kiểm tra nề nếp, nội dung SHCM”*. Nội dung thứ 2 là *“Kiểm tra việc thực hiện chương trình dạy học”* có. Thực tế, hiện nay KTĐG xếp loại GVTH của Phòng GD&ĐT được tiến hành thường xuyên nên các HĐ kiểm tra *“Hồ sơ sổ sách của GV”* khá thường xuyên góp phần duy trì nề nếp chuyên môn của nhà trường. Bên cạnh đó, việc thực hiện *“Kiểm tra chất lượng giờ dạy trên lớp; Kiểm tra công tác KTĐG kết quả học tập của HS”* còn chưa thường xuyên. Hiệu trưởng quản lý chủ yếu thông qua nhận xét của tổ trưởng và phó hiệu trưởng. Việc đánh giá đó còn mang tính cảm tính, chưa có chuẩn phân loại và tiêu chí đánh giá, phương pháp đánh giá chủ yếu thể hiện qua quan sát, nhận xét.

2.2. Biện pháp QLHĐ TCM đáp ứng chương trình GDPT2018 tại trường tiểu học Kiều Ky

2.2.1 Tăng cường lựa chọn và bồi dưỡng năng lực cho đội ngũ TTCM

Đây là biện pháp rất quan trọng và cần thiết để thực hiện tốt hoạt động quản lý.

Nội dung biện pháp gồm

* *Lựa chọn tổ trưởng, tổ phó chuyên môn:* Hiệu trưởng lựa chọn người cụ thể. Muốn tránh cảm tính, chủ quan, hiệu trưởng cần dựa vào sự tín nhiệm của các thành viên trong TCM đối với một cá nhân nào đó mà hiệu trưởng định lựa chọn người xứng đáng

với công việc.

* *Thực hiện bồi dưỡng năng lực cho TTCM.* Nội dung bồi dưỡng TTCM không nằm ngoài những yếu tố sau đây: Bồi đắp những thiếu hụt về tri thức QLGD cho TTCM. Thường xuyên trao đổi, giúp TTCM giải quyết những vướng mắc trong điều hành HĐ của tổ. Tạo điều kiện để đội ngũ TTCM được đi tiếp thu, học tập kinh nghiệm quản lý của các TTCM có bề dày thành tích ở những trường tiên tiến.

* *Mạnh dạn đổi mới tư duy lãnh đạo:* Hiệu trưởng dám thay thế những TTCM không đảm bảo yêu cầu về phẩm chất, năng lực.

2.2.2. Kế hoạch hóa nội dung HĐ TCM đáp ứng chương trình dạy học, GD của năm học

Biện pháp này rất quan trọng.

Nội dung biện pháp gồm:

* *Chuẩn bị xây dựng kế hoạch:*

* *Triển khai kế hoạch.*

* *Điều chỉnh, bổ sung kế hoạch:* Nội dung cần điều chỉnh hoặc bổ sung cần ghi rõ nội dung điều chỉnh được thay thế cho nội dung nào trong kế hoạch hoặc nội dung bổ sung vào mục nào trong kế hoạch.

2.2.3. Tăng cường chỉ đạo phối hợp và SHCM theo hướng nghiên cứu bài học của TCM

Biện pháp này rất cần thiết trong quá trình quản lý HĐGD.

Nội dung biện pháp: Hiệu trưởng chú trọng ba nội dung chính: Tìm hiểu chương trình GDPT2018; XXDKH dạy học các môn học và HĐGD; SHCM theo nghiên cứu bài học.

Trong ba nội dung trên thì SHCM theo nghiên cứu bài học là then chốt mang tính đổi mới nhằm đưa nội dung các buổi SHCM theo định kì hay chuyên đề của các TCM đi vào chiều sâu tránh hình thức chung chung cần khắc phục những vướng mắc của TCM trong quá trình dạy học. Hiệu trưởng chỉ đạo các TCM thực hiện các bước sau:

- *Bước 1:* Xây dựng bài học minh họa
- *Bước 2:* Tổ chức dạy học minh họa và dự giờ
- *Bước 3:* Phân tích bài học
- *Bước 4:* Vận dụng kết quả SHCM vào bài học hàng ngày

2.2.4. Thực hiện đổi mới KTĐG HĐ TCM

Biện pháp này rất quan trọng nhằm giúp Hiệu trưởng thấy được toàn bộ HĐ sư phạm của tập thể GV và mối tương tác của các thành viên trong tập thể.

Hiệu trưởng có thể kiểm tra toàn diện hoặc từng phần HĐ của TCM như: Kiểm tra tổ trưởng về nề nếp quản lý của tổ, nhận định của tổ trưởng về từng

thành viên trong tổ, uy tín của tổ trưởng. Kiểm tra hồ sơ chuyên môn: Kế hoạch của tổ, của các cá nhân, biên bản sinh hoạt tổ, các sáng kiến kinh nghiệm. Kiểm tra công tác bồi dưỡng CMNV của tổ, thực hiện các chuyên đề, hội giảng, hội thi. Kiểm tra việc ứng dụng CNTT vào quá trình giảng dạy. Kiểm tra công tác đảm bảo CSVC cho HĐGD, CSVC phòng học, đồ dùng và các thiết bị trong quá trình GD. Triển khai các quy định về thanh KTĐG, xếp loại GV của ngành. Tổ chức KTĐG năng lực, phẩm chất của tổ trưởng TCM..

Từ KTĐG thực hiện nhiệm vụ của TCM, GV, phát hiện kịp thời những yếu kém, sai sót để chấn chỉnh, đảm bảo các HĐ của TCM đi vào nề nếp, đúng qui định.

3. Kết luận

Dựa trên cơ sở lý luận và thực trạng QLHĐTCM ở trường tiểu học Kiều Ky, huyện Gia Lâm, đề tài đề ra một số biện pháp QL bao gồm 4 biện pháp. Các biện pháp được lựa chọn dựa trên những nguyên tắc thống nhất về tính hệ thống, tính kế thừa, tính phát triển, tính thực tiễn và khả thi. Các biện pháp có mối quan hệ chặt chẽ với nhau, tác động qua lại và hỗ trợ cho nhau cùng phát triển, mỗi biện pháp có thể mạnh và vị trí cần thiết trong quá trình thực hiện nhiệm vụ quản lý. Các biện pháp đều được CBQL và GV trong nhà trường đánh giá cao về mức độ cần thiết và tính khả thi. Tuy mức độ cần thiết của các biện pháp có sự chênh lệch, nhưng chênh lệch không nhiều. Do đó nếu áp dụng và thực hiện đồng bộ các biện pháp sẽ góp phần nâng cao chất lượng HĐ TCM ở trường tiểu học Kiều Ky, thực hiện đúng sự chỉ đạo của cấp trên và thành công mục đích đổi mới GD hiện nay.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ GD và Đào tạo (2018), *Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 về Thông tư ban hành chương trình GD phổ thông*. Hà Nội

2. Bộ GD & Đào tạo (2020), *Công văn số 1315/BGDĐT-GDTH 2020 ngày 16/04/2020 về hướng thực hiện Sinh hoạt chuyên môn cấp tiểu học thực hiện CTGDPT*.

3. Nguyễn Mậu Đức - Hoàng Thị Chiên (2014), *Đổi mới sinh hoạt chuyên môn của giáo viên thông qua mô hình nghiên cứu bài học ở Việt Nam*, Tạp chí GD, số 56.

4. Trần Đình Thuận (2019), *HĐ TCM trong Chương trình GDPT 2018*. Tạp chí GD, (141), tr.12 - 16.

5. Trần Thị Hải Yến, Nguyễn Hoàng Chương (2006), *HĐ chuyên môn trường phổ thông*, Tạp chí GD, (141), tr.12 - 16.